

Project uitgelicht

Circulair bouwen kan zeker mooi zijn

In het project Circular Biobased Construction Industry (CBCI) kijken de projectpartners hoe je in de bouw grondstoffen efficiënter kunt gebruiken. De bouwsector is nog altijd een grootverbruiker en veroorzaakt veel CO₂-uitstoot. Binnen CBCI draait het niet alleen om materialen die tijdens de bouw worden gebruikt, maar tijdens de gehele levenscyclus van het gebouw. In het project staan twee praktijkcases centraal.

Eentje vindt plaats bij GGZ-instelling Emergis in Kloetinge.

Op het terrein aan de Oostmolenweg wordt een ambulant centrum gerenoveerd met biobased materialen. Het krijgt een eigen ingang, een deel nieuwbouw en de gevel en het dak worden gerenoveerd.

Circulair, biobased bouwen is niet nieuw voor Emergis. Eerder is op het uitgestrekte terrein een kinder- en jeugdkliniek op deze wijze gebouwd. Voor dat gebouw is gebruik gemaakt van materialen die afkomstig waren uit de sloop een oud kantoor van Rijkswaterstaat in Terneuzen dat moest wijken voor een nieuw sluizencomplex.

Uiteindelijk kon zo'n 80 procent van het Rijkswaterstaat-gebouw opnieuw worden gebruikt in de kinder- en jeugdkliniek. Vooral materialen zoals kozijnen, deuren,

gevelbekleding, vloerdelen en straatstenen zijn in de nieuwe kliniek in Kloetinge verwerkt. Het project werd een succes. De kliniek werd in 2020 in een verkiezing van de regionale krant PZC uitgeroepen tot het mooiste gebouw van Zeeland. "We waren zeer onder de indruk van het circulair bouwen: hoe je in deze tijden een gebouw een tweede leven kunt geven en materialen kunt hergebruiken", zei juryvoorzitter Esther Agricola in het dagblad.

LESSONS LEARNED

De lessons learned uit dat succesvolle project, bijvoorbeeld over de opslag van materialen en de planning voor en tijdens de bouw, kunnen worden gebruikt voor deze renovatie. Het nieuwe ambulant centrum wordt verbonden met het

hoofdgebouw van de kliniek en bestaat uit verplaatsbare units. Deze kunnen van functie veranderen als dat nodig is, bijvoorbeeld van behandelkamers naar wooneenheden. Als het eenmaal zover is, dan kunnen die veranderingen plaatsvinden met een minimale hoeveelheid afval en weinig tot geen nieuwe materialen. De verplaatsbare units zijn geprefabriceerd. Een van de doelen van dit living lab is om te onderzoeken of zo'n industriële aanpak bijdraagt aan de circulariteit en het toepassen van biobased materialen.

TRADITIONELE GRONDSTOFFEN

De renovatie van het centrum is onderdeel van het Interreg 2 Zeeën-project CBCI. Dit project loopt nog tot september van 2022. Door meer gebruik te maken van hernieuwbare, biobased materialen kan de bouwsector zijn CO₂-uitstoot sterk terugdringen.

Nu zijn nog veel bouwmaterialen gemaakt van traditionele grondstoffen en kun je onderdelen niet vervangen en hergebruiken. CBCI ontwikkelt aan de hand van de ervaringen in Kloetinge en een tweede living lab bij de universiteit in Gent een aantal handleidingen met technische, sociale en juridische aspecten. Nieuwe biobased producten alleen zijn namelijk niet voldoende. Om de omslag naar een biobased, circulaire bouw te maken heb je ook andere regelgeving, nieuwe werkwijzen en soms zelfs andere vaardigheden nodig. De handleidingen zijn bedoeld voor de bouwsector, vastgoedontwikkelaars en -eigenaren, leveranciers en betrokken instellingen en organisaties.

Meer weten?
Myron Koster
Onderzoeker
Biobased Bouwen
mjj.koster@avans.nl

"Voor het gebouw is gebruik gemaakt van materialen die afkomstig waren uit de sloop van een oud kantoor van Rijkswaterstaat in Terneuzen. Uiteindelijk kon zo'n 80 procent van de materialen uit het gebouw opnieuw gebruikt worden in de nieuwe kliniek in Kloetinge."

